

Ontv. Griffie 14-10-2020

Bijgaand de inspraakreactie van Stichting Beter Zeist voor de RT van donderdagavond. Wij zullen niet actief kunnen inspreken, omdat er tegelijkertijd een eerder geplande bijeenkomst is van Stichting Beter Zeist en andere organisaties.

Stichting Beter Zeist maakt hierbij bezwaar tegen het voortdurend verplaatsen en op zeer korte termijn inplannen van nieuwe inspraakbijeenkomsten over bovendien laat gepubliceerde belangrijke voorstellen, waarover de bevolking ook niet wordt voorgelicht.

Wij kunnen bij onze planning daar dan geen rekening mee houden. Het betekent ook dat Stichting Beter Zeist en andere organisaties onvoldoende de tijd krijgen om vooraf intern en extern over de inspraakreacties te overleggen.

Graag dit bezwaar schriftelijk en mondeling doorgeven aan de raad.

Met vriendelijke groet,

Egbert Visscher
Stichting Beter Zeist

Stichting Beter Zeist

Secretariaat:
Griffensteijnseplein 22
3703 BG Zeist
T: 06-46082657
KvKnr.:30250364
NL98 INGB 0005 8035 12
E: beterzeist@gmail.com
W: www.beterzeist.nl (oud)
W: www.beterzeist.com

Aan de gemeenteraad van Zeist

Zeist, 14 oktober 2020

Betreft: Inspraakreactie RV Kaderstelling participatieproces Samen in Balans
i.h.k.v. RV Begroting 2021 inclusief meerjarenraming

Geachte raad,

Algemeen

Het raadsvoorstel heeft ons en onze partners overvallen. Het is weliswaar op 8 (of 10) oktober jl. in Raadsinformatie opgenomen, maar dat was bij het RV Begroting 2021 onvoldoende helder aangekondigd. Ook de bevolking weet tot vandaag van niets, terwijl het gaat om een keuze hoe deze te betrekken bij het opnieuw komen tot een sluitende begroting voor de komende jaren.

Op zich is het prima om burgerparticipatie toe te passen op een niveau van advisering en mogelijk ook coproductie. Er was echter voldoende tijd geweest om de betrokkenheid van de Zeistenaren en de maatschappelijke organisaties samen vorm te geven, ook in dit geval. De burgemeester liet in een column voor de zomervakantie namelijk blijken dat daarover intern al werd nagedacht. In het verleden zijn vele mogelijkheden voor (burger)participatie aangereikt, vooral ook door het platform van buurt- en dorpsorganisaties. Immers op dat niveau komen vele beleidsaspecten bij elkaar. Wij vinden de gekozen aanpak in het licht van de gemiste mogelijkheden teleurstellend. Dit ook gezien wat aan ambities is afgesproken in hoofdstuk 1 van het coalitieakkoord: "Goed bestuur in een betrokken samenleving".

Burgerforum

In het raadsvoorstel wordt gekozen voor de werkwijze van het burgerforum. Deze vorm van 'deliberatieve democratie' kan een aantal knelpunten in de 'representatieve democratie' oplossen. Denk aan betrokkenheid van (meer) burgers, representatie van 'vergeten burgergroeperingen' en het leren nadenken over standpunten en de mogelijke gevolgen ervan. Daarbij gaat het om een divers en pluriform samengestelde, grote groep burgers (in Zeist 150), die zich op persoonlijke titel tijdens een intensief traject inzet om advies uit te brengen aan het gemeentebestuur. In dit geval over een structurele ombuiging c.q. een netto-bezuiniging van 4,5 mln. euro of meer. Daarvoor moet de groep wel goed worden geïnformeerd en ondersteund. Verder zal er regelmatig moeten worden teruggekoppeld naar de samenleving.

Vergelijking met de ombuiging in 2011

Het voorstel lijkt op de aanpak die in Zeist in 2011 met succes is toegepast bij de toenmalige bezuiniging. Het verschil is echter dat toen de hoofdlijnen van de bezuiniging

vooraf nog niet waren vastgelegd. Nu zal volgens de meerjarenraming t/m 2024¹ de raad op 10 november a.s. al een voorschot nemen op een globaal uitgewerkte ombuiging van 5 mln. euro in 2024. Pas dan, dus in feite grotendeels achteraf, zal een begin worden gemaakt met het participatieproces over de uiteindelijke ombuigingen.

Volgens de 'koninklijke weg' wordt eerst het lange termijn beleid bepaald en worden op basis daarvan de beleidsombuigingen bepaald. Dat gebeurde in 2009 - 2010 met de ontwikkeling van het Ontwikkelingsperspectief Zeist 2030 en vervolgens met de Structuurvisie Zeist 2020. Dat vond plaats in een breed participatieproces met de Zeister bevolking en het maatschappelijke middenveld. Op basis van de structuurvisie kon in een vervolgproces de bezuiniging worden vormgegeven. Dat zorgde tegelijkertijd voor voldoende maatschappelijk draagvlak voor de structurele maatregelen. Nu is de gemeentelijke Omgevingsvisie Zeist (GOVI) nog niet ontwikkeld, maar wordt volgens het voorstel² tijdens de eerste bijeenkomst al begonnen met per beleidsthema (10) een eerste schatting van de ombuigingen. Dat is de omgekeerde weg.

Vragen en opmerkingen

Het raadsvoorstel zelf geeft ons aanleiding tot de volgende vragen en opmerkingen.

1. Waarom niet eerst met consultatie van de Zeister bevolking de omgevingsvisie ontwikkelen en daarna op basis daarvan de ombuigingen bepalen?
2. Als het omgekeerde gebeurt, hoe wordt dan gezorgd dat de waarden en kwaliteiten van Zeist worden meegewogen en de ombuigingen kloppen met de omgevingsvisie Zeist?
3. Welke vrijheidsgraden resteren nog voor de advisering na de beslissing van de raad op 10 november a.s. over het meerjarenperspectief t/m 2024?
 - Kortom: waarover kan het burgerforum nog delibereren en adviseren?
 - Of is de bedoeling van de operatie om te komen tot legitimering van al grotendeels vastgesteld beleid?
4. Hoe wordt het forum samengesteld? Welke invloed heeft de gemeente op acceptatie van deelnemers?
5. Waarom worden er geen vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties uitgenodigd. Voldoen zij niet aan de criteria van representatie voor hun veld, deskundigheid en participatie(vaardigheid)?³
6. Tijdens het vorige burgerforum van 2011 werden geen vergoedingen gegeven. De burgers en maatschappelijke organisaties namen 'om niet' deel.
 - Wat is de reden om nu 750 € uit te keren en leidt dat niet tot het ophalen een aanwezigheidspremie?
 - Kan een groot deel van het bedrag van €120.000 niet beter voor een ander doel worden besteed, ook gezien de precedentwerking ervan?
7. Een objectieve informatievoorziening is voorwaardelijk voor een kwalitatief goede advisering. Hoe wordt daarin voorzien?
8. Het inzetten van professionele, onafhankelijke en neutrale moderatoren met

¹ Volgens voorstel 2a van het RV Begroting 2021: akkoord gaan met het inhoudelijk en financieel perspectief en bijbehorende voorstellen om de begroting t/m 2024 sluitend te krijgen.

² Bijlage 01 pag. 3.

³ Zie 'Burgerforum, theorie en praktijk', pagina10, Ministerie van BZ, M. Leyenaar, 2009 05 27.

- betrekking tot het onderwerp van de discussies is essentieel⁴.
- Hoe wordt daarin voorzien? En in een juiste rapportering?
9. Hoe wordt voorzien in periodieke, objectieve communicatie en informatievoorziening naar de bevolking en omgekeerd?
- In hoeverre kunnen deelnemers daarin ook een rol spelen?
10. De organisaties van het maatschappelijk middenveld hebben expertise, veldkennis en (praktijk)ervaring met de beleidsthema's waarover in het burgerforum zal worden gesproken. Ook zijn zij belangrijk voor het bereiken van een optimaal maatschappelijk draagvlak voor de ombuigingen. Tijdens de ombuigingsoperatie in 2011 waren zij wel uitgenodigd. Nu is alleen voorzien in 1 bijeenkomst met de organisaties tijdens of na afloop van het ontwikkelproces.
- Hoe worden zij tijdens het proces betrokken? (bijvoorbeeld als deelnemers, praktijkdeskundigen of om bijdragen in te brengen).
11. Na afloop van het proces wordt op 17 juni 2021 de mogelijkheid geboden tijdens een Ronde Tafel over het uiteindelijke raadsvoorstel Kadernota 2022 in te spreken. Bij de gecombineerde Ronde Tafel over de regionale beleidsvisies, de Propositie Zeist (REP) en de Elektriciteitsopwekking Zeist werd 1 minuut spreektijd dwingend opgelegd.
- Kan 1 minuut spreektijd voldoende recht doen aan de bijdragen van insprekers?
 - En geschiedt de inspraak in dialoogvorm (bijvoorbeeld volgens het BOB-model⁵) zoals is afgesproken tijdens "24 uur Zeist" in september 2015?

Graag vragen wij uw aandacht voor deze vragen en hopen wij dat deze helder worden beantwoord.

Vriendelijke groet,

Egbert Visscher
Stichting Beter Zeist

⁴ Zie 'Burgerforum, theorie en praktijk', pagina 23 onder kopje 'Moderatoren', Ministerie van BZ, M. Leyenaar, 2009 05 27.

⁵ Achtereenvolgens: Beeldvorming - Oordeelsvorming - Besluitvorming